

روزشمار جنگ

پنجشنبه

۹ مرداد ۱۳۶۵

۲۳ ذی‌قعدة ۱۴۰۶

۳۱ ژوئیه ۱۹۸۶

۲۹۶

در ادامه بحث دربارهٔ طرح مانور عملیات بزرگ در جنوب که با حضور فرماندهی کل انجام گرفت، طرح مانوری تصویب شد که هدف آن تصرف ابوالخصیب، بستن ناحیه محدود حدفاصل ابوالخصیب و زبیر بود. برای این منظور، نیروها با استفاده از تاکتیک ویژه از ارونند عبور کرده، به پشت کارخانه پتروشیمی نفوذ می‌کنند و در کنار آن، حرکت نیروها در محور ام‌القصر نیز به‌عنوان فریب دشمن در نظر گرفته شده‌است. براساس این طرح که سعی شده حتی‌المقدور دربرگیرنده نظرهای مختلف فرماندهان در جلسات چند روز اخیرشان با فرماندهی کل سپاه باشد، شلمچه دیگر از محورهای اصلی عملیات محسوب نمی‌شود و تنها در صورت موفقیت، در قسمتی از مرحله سوم برای آن جایگاهی باز خواهد شد و منطقه عملیاتی به طرف جزیره مینو ادامه می‌یابد. عمق منطقه عملیاتی و هدف آن تصرف ابوالخصیب و بستن حدفاصل ابوالخصیب و خورالزبیر است و در واقع به نحوی راه‌کار دوم فرماندهی را که دو روز قبل به آن اشاره شد، مورد تأکید قرار می‌داد.

در مورد موضوعاتی همچون نحوه عملیات، محورهای اصلی و فرعی، سمت حرکت و...، بحث‌های مختلفی شد که طی آن سه محور عمده برای عملیات مورد تأکید بیشتر قرار گرفت: محور اول: عبور نیروهای غواص از داخل تنگهٔ بین جزیرهٔ ام‌الرصاص و جزیره ماهی و ادامه مسیر در طول ارونند در داخل آب به سمت کارخانه پتروشیمی و بعد عمل در چپ و راست ارونند و پیشروی در ابوالخصیب.

محور دوم: عبور از جزیره مینو به سمت جادهٔ دوم فاو - بصره موسوم به جاده استراتژیک.

محور سوم: پیشروی از منطقه عملیاتی فاو در محور ام‌القصر به منظور فریب دشمن.

در پایان بحث، برادر محسن رضایی در جمع‌بندی مباحث مطروحه گفت: «این طرح برای دشمن بسیار پیچیده است و دشمن نخواهد فهمید که تلاش اصلی ما در کدام محور است و این‌که معلوم نیست هدف ما بصره و یا ام‌القصر است، تصمیم‌گیری دشمن را به تأخیر انداخته و حرکت ما را به‌سوی هدف تسریع خواهد کرد.»

پس از تصویب این طرح، نیروی زمینی موظف به تلاش در جهت تحقق عملیات گردید.^(۱)

۲۹۷

آقای هاشمی‌رفسنجانی درباره وضع آتی جنگ مجدداً گفت که امسال، سال دستیابی به پیروزی‌های بزرگ در صحنه‌های نظامی خواهد بود. وی تأکید کرد که این بدین معنا نیست که جنگ امسال پایان خواهد یافت. وی در پایان جلسه امشب شورای عالی دفاع با اشاره به عملیات آتی رزمندگان اسلام، اعلام کرد: «برنامه‌ها به منظور تدارک عملیات آینده از هر نظر مهیا می‌باشد و عمده‌ترین عامل در عملیات آینده، حضور گسترده نیروهای مردمی در جبهه‌هاست تا وقتی کار اساسی شروع شد بتوانیم به آن تداوم ببخشیم.» وی با اشاره به مطرح کردن سال جاری به‌عنوان "سال سرنوشت"، گفت: «ان شاء الله با کمک مردم و نیروهای مسلح این پیروزی‌ها حاصل خواهد شد اما علی‌رغم تعبیرهای مختلف، این بدان معنا نیست که امسال جنگ پایان یابد بلکه با برنامه‌هایی که داریم جنگ را به جایی خواهیم رساند که پیروزی ایران مشخص شود و یکی از نمودهای این پیروزی، قطع حمایت حامیان صدام از این رژیم است.» وی تأکید کرد: «امسال سال دستیابی به پیروزی‌های بزرگ در صحنه‌های نظامی خواهد بود.» آقای هاشمی در بخش دیگری از سخنان خود به کشورهای مرتجع منطقه در خصوص حمایت از صدام هشدار داد و تهدید کرد که در صورت تداوم این کمک‌ها هر چند ایران با آنها وارد جنگ نخواهد شد اما اقدامات لازم را انجام خواهد داد.^(۲)

درباره همین موضوع، برادر محسن رضایی فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز که برای افتتاح دو پادگان آموزشی در استان لرستان وارد خرم‌آباد شده بود، در اجتماع مردم این شهر گفت: «جنگ اینک در مرحله حساسی قرار دارد.» وی از اقشار مختلف مردم خواست بیش از گذشته به جبهه‌ها هجوم برند تا در آینده‌ای نه‌چندان دور کار جنگ را یک‌سره کنند. وی افزود: «پس از پایان موفقیت‌آمیز فتح فاو، "مراکز" که بارها اعلام کرده بودند جنگ به بن‌بست رسیده و پیروزی برای دو طرف ممکن نیست، به یک‌باره تغییر موضع داده و گفتند که ایرانی‌ها با آموزش‌های نوین و سلاح‌های جدید، به طرح‌های جدیدی در جنگ رسیده‌اند و ایران با انجام دادن عملیات والفجر ۸ ثابت کرد که از سخت‌ترین مشکلات و موانع می‌تواند با کمال قدرت عبور کرده و بصره را نیز تصرف کند. همین "مراکز" اظهار شگفتی می‌کنند که چرا ایرانیان که قدرت لازم را به‌دست آورده‌اند حمله‌نهایی را انجام نمی‌دهند.» فرمانده سپاه در ادامه تأکید کرد: «ایران هر لحظه آماده‌است تا با توجه به کلیه مسائل، حمله‌نهایی را انجام دهد اما عملیات بدون تدارک لازم و عدم توجه به مصالح سیاسی نظامی، می‌تواند اقدامات ما را بی‌اعتبار سازد.»^(۳)

۲۹۸

فرمانده نیروی زمینی سپاه، برادر شمشانی طی نامه‌ای به فرماندهان یگان‌های مستقر در جزیره مجنون بر استقرار دائم و هوشیارانه نیروها در آن منطقه تأکید کرد. در این نامه آمده‌است: «با توجه به حساسیت منطقه جزیره جنوبی و اصرار دشمن به بازپس‌گیری آن، لازم است حضور دائم در جزیره داشته باشید و با پشت‌کار و تلاش شبانه‌روزی نسبت به نگه‌داری آن اهتمام ورزید. فرمانده یگان‌ها موظفند تمام توان مهندسی خود را در جهت استحکام جزیره به‌طور شبانه‌روزی به‌کار بندند.»^(۴)

برادر علی شمشانی فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران

برادر شمشانی همچنین در جلسه امروز نیروی زمینی سپاه ضمن اظهار نگرانی از اقدامات دشمن در جزیره مجنون، گفت:

«جزیره در حال سقوط است و وضعیت جزیره به مقامات عالی سیاسی گزارش شده اما هنوز اقدامی برای رفع مشکلات به عمل نیامده‌است.»^(۵)

۲۹۹

امروز بار دیگر حملات هوایی عراق به مناطق غیرنظامی شدت گرفت و شهرهای درود، اراک و چند شهر غرب کشور شاهد حملات دشمن بودند. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، بر اثر حملهٔ جنگنده‌های عراقی به مناطق کارگری و صنعتی شهر درود ۲۰ تن غیرنظامی شهید و حدود ۱۰۰ تن مجروح شدند. بر اساس این گزارش، در ساعت ۱۲:۱۵ پنج فروند جنگنده عراقی به حریم هوایی شهرستان درود تجاوز کردند که دو فروند از آنها پدافندهای منطقه را مشغول و سه فروند دیگر پرتاب راکت کردند و در نتیجه، پنج نقطه از جمله کارخانه سیمان این شهر و هنرستان مجاور آن مورد اصابت قرار گرفتند.^(۶) هواپیماهای عراقی به آسمان اراک نیز تجاوز کردند اما بمب‌های خود را در بیابان‌های اطراف این شهر فرو ریختند.^(۷) هواپیماهای دشمن صبح امروز پل "قطور" و ایستگاه راه‌آهن سلماس را هم مورد حمله قرار دادند که در نتیجه آن، خسارتی جزئی به یکی از پایه‌های پل وارد شد.^(۸) ساعت ۱۲:۲۲ امروز نیز هواپیماهای متجاوز عراقی به حریم هوایی چند شهر غرب کشور از جمله باختران وارد شدند اما بدون اقدامی متواری گردیدند.^(۹)

یکی از گزارشگران بی.بی.سی. در این باره گفت: «هواپیماهای عراقی در موج تازه حملات هوایی، از ارتفاع کم روی مواضعی که برای جنگنده‌ها خطر نداشت پرواز کردند و نیروهای

دفاع هوایی ایران بی‌اثر ماندند. به‌طور قطع این موج حملات باعث بالا رفتن روحیه عراقی‌ها خواهد شد که پس از عقب‌نشینی تحقیرآمیز عراق از شهر مرزی مهران، کاهش یافته بود.^(۱۰) از سوی دیگر، آقای هاشمی‌رفسنجانی در پایان جلسه امشب شورای عالی دفاع اعلام کرد: «ایران علی‌رغم عدم تمایل خود، شرارت‌های اخیر رژیم بعث در حمله به مناطق مسکونی و اقتصادی را پاسخ خواهد داد و کلیه مراکز اقتصادی و صنعتی عراق را هدف حملات موشکی، هواپیما و توپخانه قرار می‌دهد.» وی از مردم عراق خواست به‌منظور پیش‌گیری از صدمات احتمالی، اطراف مراکز اقتصادی و صنعتی تمام شهرهای عراق را تخلیه کنند. وی افزود: «تا هنگامی که عراق دست از شرارت‌های خود بر ندارد این اتمام‌حجت به قوت خود باقی بوده و علی‌رغم این که حمله به شهرهای عراق برای ما تلخ است اما ما ناچاریم که جواب رژیم عراق را بدهیم. هدف ما مراکز صنعتی است اما این احتمال وجود دارد که برخی از گلوله‌ها به مناطق مسکونی برخورد کنند.» وی ضمن رد این ادعای عراق که ایران به مناطق مسکونی شهر سلیمانیه عراق حمله کرده است، گفت: «عراق تلاش دارد به‌وسیله این دروغ‌ها اقدامات خود را توجیه کند.»^(۱۱)

ستاد تبلیغات جنگ نیز طی اطلاعیه‌ای با تأکید بر این که اقدامات رژیم عراق مبنی بر حمله به مناطق مسکونی و کارگری، ایران را ناچار به مقابله به مثل کرده است، از مردم عراق خواست تا از اطراف مراکز نظامی و صنعتی و اقتصادی عراق دور شوند تا از حملات آتش هوایی، موشکی و توپخانه جمهوری اسلامی در امان بمانند.^(۱۲)

خبرگزاری فرانسه در انعکاس این خبر به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت: «این هشدار به منظور جلوگیری از وارد آمدن تلفات انسانی در جریان گلوله‌باران این مراکز است.»^(۱۳) در این باره آسوشیتدپرس نیز به نقل از رادیو تهران گزارش داد: «ایرانی‌ها در طول خطوط مقدم جبهه در نزدیکی خلیج فارس واحدهای بزرگ موشکی مستقر کرده‌اند که بر روی اهداف نظامی و اقتصادی عراق نشانه‌گیری شده‌است.»^(۱۴)

در این حال، "عبدالجابر محسن" مدیر ارشاد سیاسی وزارت دفاع عراق خاطرنشان کرد که هرگونه از سرگیری جنگ شهرها، برای ایران بیش از عراق زیان خواهد داشت. وی در گفت‌وگویی با رسانه‌های گروهی در بغداد، افزود که عراق قادر است به تلافی حملات ایران، موشک‌های آن کشور را با ضد‌موشک پاسخ دهد و صدها هواپیمای رزمی را با اهدافی معین به عمق خاک ایران اعزام کند.^(۱۵)

۳۰۰

تبلیغات وسیع و دیپلماسی فعال عراق، حتی کشورهای کوچک و نه چندان قابل اعتنا را تحت پوشش قرار داده است؛ از جمله خبرگزاری فرانسه از باماگو مرکز کشور "مالی" گزارش داد: "محی‌الدین معروف" معاون رئیس جمهوری عراق که برای یک دیدار سه روزه از مالی وارد این کشور شد اعلام کرد که کشورش آماده‌است تا هرگونه ابتکار عمل صلح با ایران را در

صورت تمایل آن کشور مورد بررسی قرار دهد. وی پس از مالی عازم گینه و کنیا خواهد شد.^(۱۶) در این حال، به دنبال تلاش‌های یادشده، سرهنگ "معاویه ولدسیدی الطایع" رئیس‌جمهور موریتانی ضمن ستایش از مواضع عراق در قبال صلح، جمهوری اسلامی ایران را به پذیرش درخواست‌های صلح دعوت نمود. وی در مصاحبه با روزنامه‌القبس گفت: پایان دادن به جنگ ایران و عراق تنها از طریق نشستن در پشت میز مذاکره عملی خواهد بود. گفتنی است که یک مقام برجسته دولت موریتانی در حال حاضر سرگرم دیدار از بغداد می‌باشد.^(۱۷)

۳۰۱

رادیو کویت در بخش عربی امشب خود، گفت: "شیخ صباح الاحمد الجابر" معاون نخست‌وزیر و وزیر خارجه کویت طی گفت‌وگوی مشروحی با مجله "الوطن العربی" چاپ پاریس، هرگونه تلاش کشورهای بزرگ در خاتمه دادن به جنگ عراق و ایران را بعید دانست و از کشورهای حوزه خلیج (فارس) خواست تلاش بیشتری برای پایان بخشیدن به جنگ به عمل آورند. شیخ صباح خاطرنشان ساخت که کشورهای حوزه خلیج عربی [خلیج فارس] قادر به دفاع از سرزمین‌های خود در مقابل هر مداخله‌ای هستند. وی هشدار داد که گسترش دامنه جنگ عراق و ایران به کشورهای بیگانه مجال دخالت و اشغال منطقه را خواهد داد، چه این کشورها منافعی در این منطقه دارند. این مقام کویتی از ایران دعوت کرد که با رفتار موافق عقل و حکمت و درک واقعی از امور، برای خاتمه جنگ با عراق و برقراری صلح از طریق مذاکره تلاش نماید.^(۱۸)

۳۰۲

امروز هیئت اقتصادی و مالی فرانسه در حالی تهران را ترک کرد که به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، مذاکرات اقتصادی و مالی ایران و فرانسه با پیش‌رفتگی نسبی همراه بوده است.^(۱۹) هیئت ده نفری اقتصادی و مالی فرانسه که به سرپرستی "ژان کلود تریشه" رئیس دفتر وزیر اقتصاد و مالی این کشور به ایران آمده بود به دنبال دو روز مذاکره با مقامات اقتصادی و مالی سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به ریاست دکتر مهدی نواب، تهران را ترک کرد. این مذاکرات پنجمین دور از مذاکرات دو کشور برای حل اختلافات مالی بین خود بود. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی به نقل از یک مقام آگاه در سازمان مذکور، این دور از مذاکرات که برای حل و فصل اختلافات ناشی از قصور کمیساریای انرژی اتمی فرانسه در بازپرداخت وجوه مربوط به وام یک میلیارد دلاری ایران به فرانسه تشکیل شد، توأم با پیش‌رفت بود و به نظر می‌رسد دستیابی به یک نتیجه مورد قبول دو طرف چندان دور از دسترس نباشد.^(۲۰)

در این حال، "آندره پلون" معاون رئیس کمیسیون خارجی پارلمان فرانسه ضمن تأکید بر واقعیت سیاسی ایران در روابط بین‌المللی، ادامه حمایت از عراق و جلوگیری از پیروزی ایران در جنگ را خاطرنشان کرد. آندره پلون در مصاحبه‌ای با رادیو امریکا در مورد روابط ایران و

فرانسه گفت: «هیچ کشوری نمی‌تواند واقعیت سیاسی ایران را نادیده بگیرد اما نزدیکی روابط با ایران نباید به هیچ‌وجه مانع از ادامه روابط نزدیک فرانسه با عراق بشود چون اگر عراق در جنگ شکست بخورد، بی‌شک منطقه به آتش کشیده خواهد شد.»^(۲۱)

۳۰۳

سرویس اقتصادی روزنامه کیهان به نقل از منابعی که آنها را موثق خواند، نوشت: «در حالی که هفتادونهمین کنفرانس وزرای نفت کشورهای عضو اوپک در ژنو برگزار می‌شود، آخرین گزارش از میزان تولید و سهمیه و درآمدهای اعضای اوپک در نیمه اول سال‌های ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ میلادی انتشار یافت. بنابر این گزارش، به موازات بالا رفتن سطح تولید اعضای متخلف اوپک، قیمت‌ها روندی نزولی گرفته‌است. جدول زیر میزان تولید روزانه اوپک و هر یک از اعضای آن و نیز درآمد حاصله را همراه با میزان نوسان‌های نزولی، و درصد تغییرات را بر حسب میلیون بشکه و میلیون دلار نشان می‌دهد. درآمد عراق براساس جدول گزارش شده فقط اندکی کاهش یافته‌است که این امر با افزایش صادرات نفت آن کشور به میزان روزانه ۶۰۰ هزار بشکه قابل توجیه است. همین امر در مورد عربستان سعودی نیز صادق می‌باشد. اما درآمد ایران برای نیمه اول سال ۱۹۸۶ میلادی یک کاهش ۲۲/۱۵ درصدی را نشان می‌دهد و صادرات ایران از ۲/۱۸ میلیون بشکه در روز (در دسامبر ۱۹۸۵ - آذر ۱۳۶۴) به ۱/۶ میلیون بشکه صادرات روزانه در ژانویه ۱۹۸۶ تنزل یافته‌است. گزارش مزبور در واقع حاکی از تحت فشار بودن اقتصاد ایران در مقایسه با اقتصاد عراق در جنگ تحمیلی است.»^(۲۲)

تولید کننده	سطح تولید (میلیون بشکه)		مجموع درآمدها (میلیون دلار)		میزان کاهش درآمدها	
	نیمه اول ۱۹۸۵ □	نیمه اول ۱۹۸۶ □	نیمه اول ۱۹۸۵	نیمه اول ۱۹۸۶	میلیون دلار	□ درصد
اوپک □	۱۵/۰۳۸	۱۷/۴۹۱	۵۶۳۵۰/۸۳	۳۶۷۴۰/۳۵	۴۸ □	٪۳۴/۸
ایران	۲/۱۵۹ □	۱/۹۳۶ □	۶۲۲۵ □	۲۸۹۶/۱۱	۳۳۲۸/۸۹	٪۵۳/۵
عراق	۱/۱۹۲ □	۱/۸۰۸ □	۴۳۷۵/۷۱	۳۹۸۳/۲۱	۳۹۲/۵۰	٪۹

۳۰۴

درباره تأثیر کاهش درآمدهای ارزی ایران بر فعالیت واحدهای صنعتی جمهوری اسلامی ایران، مدیر عامل شرکت روغن نباتی پارس - که یکی از عمده‌ترین واحدهای تولیدکننده روغن نباتی و تنها تولیدکننده مارگارین در کشور می‌باشد - در مصاحبه‌ای با خبرگزاری جمهوری اسلامی ضمن تشریح تنگناها و مشکلات موجود گفت: «کارخانجات تولیدکننده

روغن نباتی تحت پوشش سازمان صنایع ملی ایران - که بالغ بر ۷۵ درصد روغن نباتی کشور را تولید می‌کنند - در صورت اختصاص مبلغی در حدود ۷۵ میلیون دلار جهت خرید مواد اولیه، قادر خواهند بود جواب‌گوی روغن سهمیه‌بندی شده مصرف خانوار صنعتی و صنعتی کشور باشند و گرنه حداکثر تا چند ماه دیگر با تمام شدن مواد اولیه ذخیره شده، کار این گونه واحدها به تدریج متوقف و کارکنان شاغل در آنها از کار بی‌کار خواهند شد.^(۲۳)

۳۰۵

به دنبال پیدایش چشم‌اندازهای نامناسب اقتصادی در صورت ادامه روند کنونی، در جلسه علنی امروز مجلس شورای اسلامی کلیات طرح یک فوریتی تشدید مجازات محترکان و گران‌فروشان تصویب شد.^(۲۴) در این مصوبه ضمن درج تعریفی از احتکار و گران‌فروشی، مقرر شد که هر شخص حقیقی یا حقوقی که طبق مواد این مصوبه محترک و گران‌فروش قلمداد شود، به مجازات نقدی و شلاق به میزان معین در قانون، محکوم گردد. اقلامی که طبق مصوبه مجلس نگاهداری آنها احتکار محسوب می‌شود عبارتند از: گندم، جو، کشمش، خرما، روغن حیوانی و نباتی.^(۲۵) (لله ضمیمه دارد).

ooo

ضمیمه گزارش ۳۰۵

بولتن واحد سیاسی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در یک گزارش انتقادی روند تصویب طرح تشدید مجازات محترکان و گران‌فروشان را بدین شرح درج کرده‌است:

طرح یک فوریتی تشدید مجازات محترکان و گران‌فروشان، به دلیل آن‌که جزئیات آن در آخرین روز قبل از تعطیلات تابستانی مجلس مطرح گردید، با شتاب و بحث‌های سطحی نمایندگان موافق و مخالف مواجه شد. گروه قابل ملاحظه‌ای از نمایندگان روزهای قبل از این جلسه به حج رفته و عده‌ای نیز در همان روز عازم بودند. در هر صورت مجلس خود را موظف می‌دید تا قبل از تعطیلات تابستانی تکلیف وضعیت احتکار و انبارهای اجناس محترک شده و گران‌فروشی دارو و سایر مواد اساسی و مورد نیاز مردم را که در رسانه‌های گروهی منعکس شد، روشن کند. بدین لحاظ، مجلس با نمایندگان موجود تشکیل جلسه داد و چون در ابتدا از اکثریت لازم برخوردار نبود، با فرودگاه تماس گرفته شد و تنی چند از نمایندگان عازم حج به مجلس فراخوانده شدند؛ در حین مذاکرات نیز ریاست مجلس مکرراً به نمایندگانی که قصد خروج از جلسه را داشتند تذکر و اخطار می‌داد. حتی وضع به گونه‌ای بود که برای جلوگیری از خروج آنان آقای هاشمی خود شخصاً جلو درب خروجی مجلس ایستاده و آنان را بر می‌گردانید. همچنین برای این‌که طرح مذکور اشکال قانونی از نظر تعداد نمایندگان حاضر در جلسه نداشته باشد، یکی از نمایندگان را که به دلیل بیماری در منزل استراحت می‌نمود به مجلس آوردند با چنین کیفیتی طرح تشدید مجازات محترکان و گران‌فروشان به تصویب رسید. این مصوبه از جهات مختلف دارای انعکاس‌ها و بازتاب‌هایی در سطوح مختلف جامعه بود. در بسیاری از محافل این مصوبه به صورت یک شوخی مطرح شده و آن‌را با توجه به اقلام کلان احتکارشده‌ای که بعضی از آنها توسط نیروهای انتظامی کشف و اعلام شده، فاقد ارزش و موجب بی‌اعتباری قوانین در جمهوری اسلامی دانسته و نمایندگانی که به این طرح رای مثبت داده‌اند را فاقد شناخت و درک محرومیت‌های جامعه و وضعیت اقتصادی کشور و موقعیت انقلاب معرفی می‌کنند. در بین روزنامه‌ها تنها روزنامه جمهوری اسلامی بود که به این مسئله با دید اعتراض و انتقاد

پرداخت و طی سه مقاله و نیز چند گزارش روز، به مطالب قابل ملاحظه‌ای اشاره نمود. در سرمقاله روز ۱۴/۵/۶۵ این روزنامه با عنوان "ترحم برپلنگ تیزدندان" به اظهار نظر شورای نگهبان درباره طرح تشدید مجازات محکومان و گران‌فروشان اشاره کرد و آورده است: «حتی اگر طرح به تصویب رسیده در مجلس عیناً توسط شورای نگهبان هم تأیید می‌شد، این اطمینان وجود نداشت که چنین قانونی بتواند به‌خوبی از عهده مبارزه با احتکار و گران‌فروشی برآید چه رسد به آنچه اکنون پس از حذف و تغییرات عمده‌ای که طبق نظر شورای نگهبان در این طرح به‌عمل آمده از آن باقی مانده است. به توصیه شورای نگهبان تعیین میزان مجازات محکومان و گران‌فروشان در این قانون به هیئت چهار نفره‌ای که طبق نظر امام برای تعیین تعزیرات مشخص شده (رئیس دیوان عالی کشور، رئیس کمیسیون قضایی مجلس و دو تن از فقهای شورای نگهبان)، محول گردیده است. از سوی دیگر، طبق آخرین اعلام نظر شورای نگهبان درباره این قانون، پس از آن که هیئت چهار نفره مذکور میزان مجازات محکومان و گران‌فروشان را مشخص نمود، این نظریه باید در مجلس شورای اسلامی مطرح شده و به تصویب برسد تا بتواند جنبه قانونی داشته باشد؛ معنای این اعلام نظر این است که آنچه هیئت چهار نفره تهیه می‌کند صرفاً به منزله یک طرح است و به خودی خود اعتبار قانونی ندارد.»^(۲۶)

منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۵/۵/۹

- ۱ - سند شماره ۶۹۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "عملیات سرنوشت ساز کربلای ۴"، گزارش راپان قرارگاه خاتم، راپان: موسوی، احمدی، رنجبر، صص ۴۱ و ۴۲؛ و- سند شماره ۱۲۲۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: دفترچه جنگ راوی قرارگاه خاتم، راوی: موسوی، ۱۳۶۵/۴/۱۷ تا ۱۳۶۵/۵/۱۱، صص ۱۲۳.
- ۲- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۱۱، ص ۳، تهران، خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۳- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۹، ص ۳، خرم‌آباد، خبرنگار روزنامه کیهان.
- ۴- سند شماره ۱۲۵۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: دفترچه ثبت جنگ راوی قرارگاه نصرت در عملیات جزیره جنوبی، راوی: عبدالله درویشی، ۱۳۶۵/۵/۱۸، الی ۱۳۶۵/۶/۱۶، صص ۷۴.
- ۵- مأخذ شماره ۱، ردیف دوم، صص ۱۲۴؛ و- سند شماره ۱۸۱۴۰ ب. ن مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ (جلسه ۴۰)، ۱۳۶۵/۵/۹، نوار شماره: ۱۹۹۳۰.
- ۶ - سند شماره ۲۲۶۱۱۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی داخلی سپاه، ۱۳۶۵/۵/۱۴، ص ۱۶، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی؛ و- شرکت مطبوعاتی و تحقیقاتی فراندیش، رویدادهای سال ۱۳۶۵، ص ۹۴؛ و- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۳۴، ۱۳۶۵/۵/۱۰، ص ۲، درود.
- ۷- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۳۴، ۱۳۶۵/۵/۱۰، ص یک.
- ۸- پیشین، ص ۳، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۹.
- ۹ - مأخذ شماره ۷، ص یک، باختران، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۹.
- ۱۰ - مأخذ شماره ۷، صص ۱۱ و ۱۲، بی.بی.سی، ۱۳۶۵/۵/۹.
- ۱۱ - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۱۱، ص ۱۲، خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۱۲ - مأخذ شماره ۲، ص ۱۷، اطلاعاتیه ستاد تبلیغات جنگ.
- ۱۳ - مأخذ شماره ۷، ص ۷، پاریس، خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۵/۵/۹.
- ۱۴ - مأخذ شماره ۷، ص ۱۲، آسوشیتدپرس، ۱۳۶۵/۵/۹.
- ۱۵ - مأخذ شماره ۷، صص ۹ و ۱۰، بغداد، خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۵/۵/۹.
- ۱۶ - مأخذ شماره ۷، صص ۱۲ تا ۱۴، باماکو، خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۵/۵/۹.
- ۱۷ - مأخذ شماره ۷، ص ۹، روزنامه "القبس"، چاپ کویت.
- ۱۸ - مأخذ شماره ۷، صص ۱۴ و ۱۵، رادیو کویت.
- ۱۹ - مأخذ شماره ۲، ص ۲.
- ۲۰ - مأخذ شماره ۲، ص ۲، خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۲۱ - مأخذ شماره ۶، ردیف اول، صص ۷۷ و ۷۸، رادیو امریکا.
- ۲۲ - مأخذ شماره ۳، ص ۲۲.
- ۲۳ - مأخذ شماره ۷، صص ۲۴ تا ۲۶.
- ۲۴ - مأخذ شماره ۱۱، ص ۱۱.
- ۲۵ - اداره کل تندنویسی مجلس شورای اسلامی، "روزنامه رسمی" (مشروح مذاکرات علنی مجلس)، نشریه شماره ۱۲۱۰۷، ۱۳۶۵/۵/۹، ص ۱۹.
- ۲۶- واحد سیاسی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، "گزارش"، شماره ۳۲، ۱۳۶۵/۵/۲۴، صص ۳۷ تا ۳۹.